

352. Ratjetoe (25)

1. Met een laparoscoop kijk je in de buik. Er zijn veel lapsussen: de lapsus calami verwijst naar het schrijven, de lapsus linguae naar het spreken en de lapsus memoriae naar het geheugen. Laqué hout is gelakt. Die lasagne bedorven? Larie en apekool! Een lashschip heeft lichters aan boord. Latifundum is grootgrondbezit. X was een leaner-and-meaner bedrijf. De achtergebleven leaflets verraadden gisteren al, dat het popconcert had plaatsgevonden. Ondanks hun allerbelabberdste omstandigheden konden de Italiaanse lazzaroni toch nog lazzi produceren. Laxisme is laksheid. Hij richtte de lasergun op de lazerstraal. In de VOC-tijd hesen ze vaak de latijnzeilen (= Latijnse zeilen). Daarna waren ze weleens aan het eind van hun Latijn. Een lavallière is een gestrikte das met breed uitlopende einden. Op de schrijfwijze 'lees- en schrijfkop' van een harddisk valt best wat af te dingen: het is maar één kop! Een leeuwerik en een geleewiekte zwaan zijn mijn favoriete gevederde vrienden. Lecithine zit in cellen van planten en dieren. Het leclanché-element is een zekere batterij.
2. De Flandrien had zich totaal leeggereden. De lebemann – hij had de Leen- en Pachtwet opgesteld – zag toe, hoe Leentje Lotje leerde lopen langs de lange lindelaan. Hij zou een kwijnend bestaan gaan leiden: anderen trokken zich dat lijden aan. Met een legenest Syndroom (empty nest syndroom) is het toch niet zo moeilijk om nieuw oir te verwekken? Ze zongen een kyrie eleison. Een leliard is een Fransgezinde. Je kunt lekrijden, ze kunnen je banden lekschieten of lekprikken, in allen gevalle zul je lek raken en dat is slecht voor je dan lekgeslagen (werkwoord: lek slaan) ziel! Het idiolect is het persoonlijk taalgebruik binnen de algemene landstaal. Geef mij maar een à-la-tartarebiefstuk. Lettres de cachet waren verzegelde brieven, benaming voor geheime koninklijke bevelschriften tot gevangenneming of verbanning (vóór de Franse Revolutie). Lethargie was oorspronkelijk de slaapziekte (letaal is dodelijk). De Lethe is de stroom der vergetelheid in de onderwereld. Wil je de verzameling Lesothaanse maloti's (loti's) alsjeblieft ruilen voor Sierra Leonese leones?
3. Wist je dat Sotho de naam is van een volk en van een Bantoetaal? Zie je daar die Lesbische lesbienne? Ze komt van Lesbos. Lensen doe je een walvis, lenzen met een zeilboot. Ik schrok me het leplazarus, toen ik die lerenlap op mijn bord zag. Lepeltje liggen in de openlucht en dan ook nog naar de lepels-en-vorken kijken? De libidineuze Libiër was liberaal-conservatief. Libellés zijn ambtelijke aantekeningen. Een bekend aminozuur is L-histidine. Van Dale was een echte lexicograaf. Toen had ik weer zo'n l'histoire-se-répète-ervaring. Het lewisiet is een prikkelend strijdgas. Een lex rei sitae geldt ter plaatse van het voorwerp. De lex (meervoud: leges) loci contractus is het recht dat geldt op de plaats waar de overeenkomst gesloten is. De Leviathan is in de spinnerij een automatische wasmachine voor wol. Geldt voor een lewisbase en -zuur ook: base plus zuur is zout? Een Bulgaarse lev(a) is 100 stotinka waard. De levée en masse is een grootschalige mobilisatie. In de Levant (aan de kusten van Klein-Azië, Syrië en Egypte) waait vaak de levant (levantijn).
4. In Vlaanderen kun je licentiaten halen. De ene bobsleester was nog crazyer dan de andere, de derde was duidelijk het crazyst. De Ezeltjes zitten in de Kreeft en niet omgekeerd! De lichtgebouwde jager schoot onder een lichtbewolkte hemel de lichtgewonde gans definitief af. In dat lichtgeïndustrialiseerde gebied liet hij zich uitnodigen, lichtgelovig als hij was, om later die week de op de licht glooiende helling het licht gebraden, lichtrode en niet licht verteerbare beest te nuttigen onder het genot van wat licht alcoholische versnaperingen. Jazz, lick en riff zijn muziektermen. De lidrus is de moeraspaardenstaart. Dat leidt ons ernaartoe, dat het geen twijfel lijdt, dat er te lijdzaam werd omgesprongen met de leidsels van het paard. Bij het lijf om lijf vechten ga je een lijf-aan-lijfgevecht aan. De Ligurische kust vind je rond Genua. De lifestyle is, je raadt het, de levensstijl. Een ligue is een verbond en een lightrail is een transportmogelijkheid. Lievevrouwebedstro is wat anders, maar lievevrouwen zijn gewoon Lieve-Vrouwebeelden. Lik op stuk geven is lik-op-stukbeleid voeren.

5. Hoe kun je in een dictee liefdesscènes liëren aan liefdepijlen en ook nog refereren aan een liernurstelsel en een liebigkoeler? Een light verse is een gedicht over een luchtig onderwerp. Her Majesty's English is zoïets als de lingua franca en de lingua toscana in bocca romana. Lijpo's (lijperds, lijperiken) zijn gewoon lijpe venten die bedreven zijn in lijntrekken. Trouw je liever een lijsje-albedrijf of een lijsje-weetal? In Limbabwe wonen limbo's. Sommigen zeggen linkerhersenhelpt, anderen rechter hersenhelpt. De listenrijke linkmiegel (linkmichel) kende het linneaanse systeem vanbuiten. Zijn liquette dreef in de liquor. De sneeuwpop ging ten onder aan liquefactie door het verterende vuur. De links-extreme moslim en de rechts-radicalen pinkstergemeenteman konden beiden als ausputzer, maar ook als links- of rechtsback ingezet worden. De linksgeoriënteerde rechterhelpt van de eeneiige tweeling op de foto was doende met een links-links breiwerk. De lionne du jour gebruikte lipgloss alvorens zij met de lipssleutel de linktrainer binnenging.

6. Een literatuurhistoricus is een literair historicus en die doet literair-historisch werk. Met zijn loafers aan haalde hij de Lloyd's lijst op. Llano's bewonen llanero's. De lithografie (steendruk) hing boven een van de beide lits-jumeaux in de L-kamer. Een voorbeeld van de stijlfiguur litotes is: hij is er niet vies van, of: dat is zo gek nog niet. Het is: apies kijken, winkelskijken en tv-kijken. Hoe zou je in het Lingala lingala-akkoorden beschrijven? De lombardse bonen stammen net als de Lombarden uit Lombardije. Op een lolobal kun je staan en ermee springen. Waarom noemen jullie lokus niet gewoon Surinaamse teak? Vreemd, dat bedrijf had een loco-onderdirecteur. Je hoeft niet van de loewaks (ratten) besnuffeld te zijn om te weten dat loerahs graag loewakkoffie drinken. Logrolling vindt in de politiek plaats. Lollo bianco, lollo biondo en lollo rosso zijn Italiaanse slasoorten. Welk ezelsbruggetje is er voor 'lorkenboom' en 'sporkboom'? Wel, de eerste term komt van lariks(en), de tweede van 'sprokkel(maand)'. Zijn longalveolenstoornis was vrij ernstig.

7. Waarom wordt een lolita altijd ondergesneeuwd als het over sjonnies en anita's gaat? Hij was zo'n de-lont-in-het-kruitvat-stekentype. Je kunt iets blootleggen, je kunt zakdoekje leggen en je kunt een lootje trekken of het loodje leggen. De loodsschuiten (nee, niet: loodschuiten!) werden het Kanaal uit geloodst (richting Nauw van Bath). Heb jij een louis d'or in je verzameling? Wil je die afstaan aan de Theo d'Orwinnaar? Moet je 'tenuitvoerlegging' en 'ten uitvoer leggen' nu los schrijven of aaneenschrijven? Louisine is madapolam, macadam is iets heel anders: een wegverharding. Hebben ze van dat lowprofilebudget toch nog louverdeuren in het Louvre kunnen plaatsen? De gelubde eega liet haar merrie lubben. Heb je voor lubrieke lubriciteit nog een lubricator nodig? De daders hielden zich luikes. Een lugerpistool is een parabellum. De luid klinkende man had een luidsprekende stem, een luidspreker gelijk. In Wallonië (Walenland) woont het Walinnetje.

8. Met zoeken op woordvormen naar '*Waals*' vinden we: dwaalspoor, de gaswet van Van der Waals, het Waalse gewest, koeterwaals (gebrabbel, gesproken door de koeterwalen), Luikerwaals (taal van de Luikerwalen), vanderwaalskrachten (veel kleiner dan coulombkrachten!), Waals-Brabanders, waalstenen (langs de Waal gebakken en groter dan ijsselstenen) en Waalsgezinden (wallinganten). Ook nog maar even binnen artikelen kijken: communautisering mag natuurlijk niet ontbreken. De afkorting van ludduvuddu is ldvd. De vis was aan het lucht happen. De luchthart-treurnieten fiksten het niet met dagwerk, sterker nog: het werden lucubraties (lucubratien). De lychee groeit aan een altijdgroene boom. Voor het lustre jasje was lustregaren gebruikt. Wat doet die lul-de-behanger weer lul-de-behangerig (zie GB, p. 45; VD: luldebehangerig)! Het double Dutch is zowel de vorm van veilig vrijen waarbij de vrouw de pil slikt en men tevens een condoom gebruikt als ook koeterwaals. Het Waals valt onder het Gallo-Romaans. Lyddiet kan een catastrofe veroorzaken, lydië niet. Lyssa is hondsdolheid. De lykantrop was allergisch voor lycopen. Welke fout zit er in dit dictee?